

КНИГАТА „БОГ ОРОДИЧНИК“ И АТОНСКИЯТ СТАРЕЦ ЙОАН

Димитър КЕНАНОВ (Велико Търново)

С кинголюбивото дело, с „изумителното трудолюбие“ (Й. Иванов) на „преполобния отец наш Йоан старец“¹ от Атонската Велика Лавра „Св. Атанасий“ се полага началото на преводническото и редакторското направление: исправление жесткиныхъ книгъ духовныхъ, което достига венценоксия си връх в Търновската книжовна школа на св. Евтимий, патриарх Търновски². В ръкописната традиция се срещат сборници, където се помещават наредно някои от писмените трудове на атонския наставник, надграждащи се върху основата на по-стари преводи — напр. „Небесна Лествица“ от св. Йоан Синайски и слова на явва Доротея³.

¹ Именуването е на Ивановия последовател йеромонах Методий по известията му приписки за книгите „от сладките преводи старинни“. Текстът пак: Неовит, Й. Български старини из Македония, С., 1931, 1970, 274–275. Вж.: Славова, М. Приписката за стареца Йоан и проблемът за атонската редакция на старобългарските книги – В: Търновски книжовна школа Т. 8, УИ, Велико Търново, 2007, 211–229; Петязова, Д. Старецът Йоан и учениците му. – В: Петязова, Д. Български средновековни документира, Изд. „Абгар“, Велико Търново, 2001, 452–465; История на българската средновековна литература. Съст.: А. Милтенова, Изд. „Изток-Запад“, С., 2008, 511–512.

² Кенанов, Д. Патриарх Евтимий и исправление жесткиныхъ книгъ духовныхъ – В: Български филологически медиевистика. Научни изследвания в чест на проф. д-р Иван Хараламиев, УИ, Велико Търново, 2006, 189–203. Разширен ел. вариант: <http://www.uni-vr.bg/1/12id=146&page=2834>. Към 08.05.2011.

³ Кенанов, Д. Старецът Йоан и словата на явва Доротея – от Атон и Търново рад до Киев, Вилице и Москва – В: Търновски книжовна школа, Т. 8. Велико Търново, 2002, 55–65. Препечатка: Кенанов, Д. Евтимиева митафрагтика. Път и жоня във времето, ИК „ЖАНЕТ–45“, Издат. „ПИС“, Пикнлив – Велико Търново, 1999, 281–291. Христова, Б. Монах Марко – кеня вестен български книжовник и преводач от XIV век. – Palaeobulgistica /

В приписката си Йеромонах Методий навънредно високо оценява благодатния дар на преп. старец Йоан да претворява (съчини) хитнографски текстове и за това в благодарната памет на духовните потомци по българската земя, подражатели на неговото трудолюбие, той споделя заслужената славяна знаменитостта песнотворци от Православната църква: Съчини и предаде въстаниа и съчиниа црквиахъ клягарскыхъ иже и оукрасти и яко же въблгоми оупарин црскимъ. и при же, иже си и лиристимъ въсьн. рѣци въсьнъ трудолюбивѣи си въсьнъ подражатели. оукрасиахъ сѧ дръвѣи яко члвчъ црквиахъ съкотоуукравиа. и тою ради, иже чинаа на мѧ въсьнѣ старцоу, вторичеу трикоуцоу, шаче же трудолюбивитоу. Іоѧ. Іоанфѧ. Флорѧнѧ. Когѧмъ¹.

Каноните в чест на Пресвета Богородица (1-8 глас) са събрани в книгата „Богородичникъ / Осмогласничъ“, която бива присъединена към евангелия „Октоихъ / Осмогласничъ“. Йеромонах Методий преписва Октоихъ / Осмогласничъ и представя съержанието му: Извѣдѧ сего (Осмогласничъ) изъ агѣрнѣсть гадѧкъ. състави ево мѧца до конца въ немъ же глѧ. съожѣпы еса чотъ Бѣсѣднѧ. и катадневнаа глѣна и поѣма. иишлѣбѧю, показанаа въ глѧ. и пѣсѧи слааѣкъмъ сѧгѧбѧмъ. и пѣнокѣстѧи глѧи иишлѣбѧю сѧгѧбѧмъ пѣсѧи².

Старобългаристика, 1984, № 3, 50–56. Мострова, Т. Към въпроса за Лествицата в славянската ръкописна традиция. — Ръкописология / Старобългаристика, № 3, 1991, 70–90. Кеванов, Д., П. Гивадова, Небето на безмълвието. Старобългарският превод на книгата книгата „Лествица“ от св. Йоан Синайски, УИ, Велико Търново, 2013, 113–116.

Словата от св. Доротея са несъмнено сиурен превод на преп. старец Йоан. Без да се прави връзка с него, издание им. Димитров, К. Ава Доротея. Среднобългарски превод. Гръцко български словоказател, УИ, Велико Търново, 2013; Димитров, К. Речник-индекс на словаги на авва Доротея (по ръкописе 1054 от сбирката на М. П. Погодин), УИ, Велико Търново, 2010.

¹ Свещените възприематели не са забравени и във втората част на Мезодиевата приписка в молбата да не се злослови и осъжда при откритието на грешки (пятигрѣшнѧ): едѣга лиа иишца, ииш и иишѣтѧ хѧлѧюиѧи.

² Иванов, Й. Български старини..., с. 275. Първата част на приписката вж. Сирку, П. Българската литература по времето на цар Иван Александър. — В: Историография на Гьриговската книжовна школа. (Съст.: Д. Кеванов, Г. Данчев) Изследване, Астология, ч. 1, Издат. „ПИК“, Велико Търново, 1999, 110–111. Сирку, П. А. К вопросу об издании книги в Болгарии в XIV веке. Т. 1, вып. 1. Время и жизнь Патриарха Евфимия Терновского, С.-Петербург, 1898, с. 454, бел. 2.

³ Флоренца, Флоренца. Й. Български старини..., с. 275.

⁴ Лукашевич, А. А., А. А. Гурьян. Богородичник: История богослужбной книги. — В: Богородичник: Канони Божьей Матери на каждый день. Православный Свято-Тихоновский гуманитарный университет. М., 2006, 191–193.

⁵ Иванов, Й. Български старини..., с. 275.

Появата на книгата „Богородичник“ се свързва с дейността на Йоан Мавропод, митрополит Евхаистски (XI в.), а в православното славянски свят според А. А. Турилов „перевод Богородичника был выполнен не позднее начала XIV в. на Афоне болгарским книжником Иоанном — „Феотохарь“ упомянут в перечне текстов, переведенных или отредактированных Иоанном (список текстов был зафиксирован его учеником иером. Мефодием в послесловии к рукописи Охтонжа Sinai. slav. 19/PL. Л. 21780). Древнейший сохранившийся список Богородичника, фактически современный переводу, представлен болгарской рукописью РНБ¹¹. Ф. л. 1, 22, нач. или 1-й четв. XIV в. Книга известна и в ряде бумажных сербских списков XIV в., старший из которых (Белград, Университетская б-ка, Собр. В. Чоровича, № 19) датируется серединой четырнадцатого столетия; другие списки (Lash. Z-Sl. Chil. 274, 275) — последней четвертью XIV в.“¹²

Драгоценният Петербургски препис на „Богородичника“ съдържа Богородични канони от 1—8 глас, текста на „Достойно есть“, ирмоси на 8 песни, стихирни за 5 седмици на Великия пост¹³, стихирни към Акатиста, канон похвала на Пресвета Богородица с Акатист. Целта на изследването е да се представят отделни текстове от антологията и при възможност да се разположат в контекста на предходната и следващата ги ръкописна и печатна традиция.

* * *

Ръкописът се открива с Канон за Пресвета Троица (глас 1) от еп. Митрофан, епископ Смириски¹⁴. Тази текстологическа особеност може да помогне да се открие гръцкият извод на Феотохарюв (напр. Νεστορ. Sab. 666, XIII—XIV в.¹⁵), който е помал под ръко св. старец Йоан. Ръкописът се открива с многоцветна геометрично-растителна заставка и заглавие:

¹¹ За него вж. Филарет (Гумилевский), архиеп. Исторический обзор рукописей и первописания Греческой Церкви, изд. 3-е, С.-Петербург, 1902, № 67, 320—336.

¹² Руска национална библиотека — Санкт Петербург, Русия. Описание вж. Христова, Б., В. Загребни, Г. Ерни, Ел. Шварц, Славянски ръкописи от български притоци в Руската национална библиотека — С.-Петербург, София, 2009, 81—83.

¹³ Лукашевич, А. А., А. А. Туркилов. Богородичник..., с. 192.

¹⁴ Л. 132а: Въ Гниахъ ꙗко въ нѣмъ изречеши сѣмѣи на Гни ꙗкоже поставиши <...> ꙗкоже въ Гниахъ Тѣмъже каѣстъкъми дѣлавадиши.

¹⁵ За него вж. Филарет (Гумилевский), архиеп. Исторический обзор..., № 54, 292—293.

¹⁶ Посошката е по Лукашевич, А. А., А. А. Туркилов. Богородичник..., с. 142.

Богородничникъ съ началъ прѣстымъ бѣдѣ вснаиѣтъ глаголоуахъ, и сѣ. ѿ. кѣ. стѣи¹⁵ Трѣцѣ¹⁶, нощъ краираниски снѣ, едино тѣ похъ трѣсанчиво сѣтѣ¹⁷, гла .ъ. пѣ .б. ꙗко тѣко поведителъма.

Едино трипостасно¹⁸ начало, ерафили иначачино саздатъ, безначално¹⁹ приносачино, творителъно всѣхъ нестичино²⁰, ежѣ²¹ въгнѣтъ лъикѣ върино нощѣ²² ꙗкѣнъли (л. 1а).

Μίαν τρισυπόστατον αρχήν, τὰ Σεραφίμ ασυγήτως δεξαζόμεσιν, ἀναρχον, αἰδίου, ποιητικὴν πάντων, ἀκατάληπτον, ἓν καὶ πάντα γλώσσα, πατὴρ ὑπεκίρει τοῖς ἁσμεσιν²³.

Освен в старопечатните Осмогласници (Краков, 1491, Цетине, 1494, Москва, 1631) съсият прѣпол на канона се явира в съвременния Московски Октоихъ, където в шѣлова също се чете името на автора (къ недѣлно оутра, начало полунощницы): Канонъ ко стѣи и жикончачалнѣи трѣцѣ, згачѣ крастречѣи: Едино тѣ похъ трисанчиво сѣтѣ. Творитѣ Антрофанова. Пѣнь .ъ. ꙗкоу: Тѣко поведителъма, денница бѣчѣннѣи къ крѣности проглати сѣ; тѣ по извонитѣе, какъ всанотрѣдѣ, протннныа сотри, ꙗдѣталашѣи нощѣ главнны поведѣчѣннѣи. <...> Едино трѣпостасно начало, ерафили иначачино саздатъ; иначачално приносачино творителъно всѣхъ, нестичино, ежѣ и кѣкъ лъикѣ върино почитатъ (уежѣири) ꙗкѣнъли²⁴.

Редакторите и издателите на печатния „Октоих“ (2004) или техни предшественници вероятно променят нощѣ (уежѣири) ꙗкѣнъли (така е в Цетинския и старопечатния „Октоих“ от 1631 г.) на почитатъ (уежѣири) < уежѣири — почитали: τῶν, δεξαζόμεν) ꙗкѣнъли. Срв. в Октоихъ, Краков

¹⁵ Октоихъ, Краков (1491), събота, на оутрини: стѣи и жикончачалнѣи, тѣко и в Цетински Октоихъ (1494) на Еллицки нечрѣи, Октоихъ (1631).

¹⁶ Цетински Октоихъ (1494) и Октоихъ (1631) дол: Творитѣ Антрофанова.

¹⁷ Лиссѣв в Октоихъ, Краков (1491).

¹⁸ Октоихъ, Краков (1491); тринеѣтасно. Цетински „Октоихъ“ (1494); трисѣчѣннѣи Октоихъ (1631); чунѣоглатно.

¹⁹ Октоихъ, Краков (1491), Цетински „Октоихъ“ (1494); доб.; и.

²⁰ Октоихъ, Краков (1491); творитѣска вѣлчѣчѣкоуо вѣлчѣскннѣи. Октоихъ (1631) — снѣпактнчески размѣстѣно: творитѣлино всѣхъ илѣстичино творитѣлино всѣхъ.

²¹ Цетински „Октоихъ“ (1494) и Октоихъ (1631); доб.; и.

²² Октоихъ, Краков (1491); славѣ.

²³ Παράκλητικὴ ἢ Οκτωίχος ἢ Μεγαλὴ, Αθήναι, 1994, 20–24.

²⁴ Октоихъ, сирѣчь Осмогласникъ. Главы 1–4, Издательский Сюзет Русской Православной Церкви. М., 2004, с. 33. През 1914 г. е завършено изпратѣно на върѣта чѣст от Октоиха, дело на Комисия, определѣна от Руската православна църква. Вж. Кривенский, А. Г., А. А. Плетнева, История церковно-славянского языка в России (конец XIX–XX в.), М., 2001, 110–114.

(1491); славнѣ. Подобни поправки с опора на гръцкия източник се наблюдават и в останалата част на песнопението:

„Богородичникъ“: Да чѣкольѣ единѣствѣноѣ, трѣсѣмнѣноѣ шестѣи бжѣтѣко твоѣ²⁰, създаниѣ²¹ по члѣкѣ по своемуу шаразюу²² въ шаразѣнѣхъ зѣтъ слово и слоко, и дхъ дакъ, яко чѣколюещѣхъ.

Октоих (2004): Да челоуѣкѣмѣчъ единѣствѣноѣ, трѣсѣмнѣноѣ шестѣи бжѣтѣко, създаниѣмъ прежде челоуѣка, по своемуу шаразюу помпранѣлѣхъ еси, оуагѣ слов и слоко, и дхъ дакъ, яко чѣколюещѣхъ.

Ἐνα τοῖς ἀνθρώποις ἐνικήν, τὴν τριλάμπη σου δηλώσης θεότητα, πλάσις πρὶν τὸν ἀνθρώπον, κατὰ τὴν σὴν εἰκόνα διεμόρφωσας, ναῖν αὐτῷ, καὶ λόγον καὶ πνεῦμα δοῖς, ὡς φιλόανθρωπος.

Без словообразователните различия (трѣсѣмнѣноѣ > трѣсѣмнѣноѣ) и местоименните форми за притежание: сѣн – своемуу, тебемоу, в печатния „Октоих“ (2004) се наблюдава лексикално (преждѣ²³ / прѣнѣ) и синтаксическо съответствие с гръцкия текст: τὴν τριλάμπη σου δηλώσης θεότητα / трѣсѣмнѣноѣ твоѣ шестѣи бжѣтѣко.

В Краковското издание освен инверсията образъ своемуу, значителна редакторска промяна в съдържателен план е: в образюмнѣхъ еси вм.: чѣшаразѣнѣхъ / διεμόρφωσας; Да чѣкольѣ единѣствѣноѣ и трѣсѣмнѣноѣ твоѣ шестѣи бжѣтѣко, създава нѣо чѣка, по образюу своемуу, и образюмнѣхъ еси, зѣтъ слово и слоко и дхъ дакъ, яко чѣколюещѣхъ.

Поради откъснати листове или други обстоятелства липсваат трогари от Осма песен и Девета песен, които възстановяваме по „Октоих“ (1631). Текстът в него показва висока близост с българския „Богородичникъ“.

Прѣ ѣ. Ієрѣѣ. Образъ и҃таро рѣтѣка твоѣго, распалѣлѣхъ крѣпнѣи или неопѣлѣлѣхъ...
Ωδὴ θ' Τύλον τῆς αὐγῆς

Шестѣи бжѣтѣко твоѣи,²⁴ челоуѣкѣноѣ и оуагѣмоѣ ракоу слово, чѣшаразѣкаго нагѣтѣ²⁵ и шаразѣнѣлѣ, Прѣсѣлѣ Трѣце единѣсущѣмѣ, и сошлѣоди свое стѣдо и҃гѣрѣда²⁶ пенѣкѣтѣхъ;²⁷

²⁰ Октоих, Краков (1491): трѣсѣмнѣноѣ твоѣ шестѣи бжѣтѣко, Цетински „Октоих“ (1494) трѣсѣмнѣноѣ твоѣ шестѣи бжѣтѣко, Октоих (1631): трѣсѣмнѣноѣ шестѣи твоѣ бжѣтѣко, Октоих (2004): трѣсѣмнѣноѣ твоѣ шестѣи бжѣтѣко.

²¹ Цетински „Октоих“ (1494) доб.; прѣнѣнѣ; Октоих (2004): прѣждѣ.

²² Октоих, Краков (1491): образъ своемуу, Октоих (2004): челоуѣкѣноѣ шаразюу.

²³ Цетински „Октоих“ (1494): прѣждѣ.

²⁴ Краков (1491): шестѣи твоѣи.

²⁵ Краков (1491): шаразѣнѣлѣ.

²⁶ Цетински „Октоих“ (1494), „Октоих“ (2004): шѣтѣ.

²⁷ Прѣнѣнѣлѣ и единѣсущѣноѣ Трѣце чѣстѣи наѣчи, и шѣкранѣи стѣдо свое панѣи шѣкѣтѣчи.

Σώσον ο Σωτήρ τῆς κτίσεως, τῆς πασθητῆς καί νοσημένης τοῖς δούλοις σου, τῆς τόν δυσμενῶν ἐπιβουλῆς καί κακιώσεως, παναγία Τριάς ομοούσια, καί φροῦρει τήν σὴν ποιήμην, διὰ παντός ἀνεπιβούλευτον. (Δίς)

Да спасиши немощныя и есижебленныя, покаяшии свои клѣвети. дама еси на тригошныя, и единопачалныи Бѣгъ всеняни. оубоу спастыяныа твояныа рабшныа. иже ксѣришиети сѣбѣдоу;

Кракѡв (1491): Спасиши и немощныя и есижебленныя покаяшии свои клѣвети дама еси намы шѣтныа тригошныи, и единопачалныи Бѣгъ всеняни, оубоу спастыяныа твояныа рабшныа. иже ксѣришиети сѣбѣдоу:—

Ἴνα τόν βυθόν τόν ἀπειρον, τῆς οὐσιώδους δεῖξης σου ἀγαθότητος δέδωκας ἡμῖν ἐπαγγελίας τρισήλιε, καί μονάρχα Θεέ παντοδύναμη, σωστικῆς τοῖς σπῖς δούλοις, ὡς ἐκπληρώσαι καταξίωσον.

Прѣдзи и љ нашнѣа мѡмѣ¹¹, иже въ трихъ прѡмѡчаниохъ составѣхъ¹², единыа сынъ Бѣгъ всеняни сѡспитыи¹³, и подалъа твояныа рабшныа оубѣшнѣи, мѡтѣнныи Прѣтѣа и всеняныа Бѣгъ всеняни;

Кракѡв (1491): Прѣдзи и нашнѣа мѡмѣа, тамъ въ три прѡмѡчании съставѣкѣ, единыа Бѣгъ сынъ всеняни слави. подалъа же рабѣ твоей оубѣшнѣи, мѡтѣнныи Пречистыа и всеняныа Бѣгъ всеняни:—

* * *

Л. 131 а — Следъ Вечернихъ канонъ въ петѣкъ за Пресвета Богородица (л. 131а) въ червенословъ (сигурно изразъ на прѡвиссоко отношение) се четѣ прочутото песнопение Достѡино вѣстѣ (Ἐξίον ἔστι):

Достѡино ю ѡко въ истинѣ блаженнѣи тѣ Бѣгъ, присноимжебленъ и ирѣнипорочныа и мѡтѣ Бѣгъ нашнѣа. чѣстнѣнныа хрѣстиагѣ, и слаженнѣнныа неслѣдъа рабшныа сѡспитыи. лѣтъ истѣнныа Бѣгъ Олово рождѣнѣа, сѡспитыа Бѣгъ тѣ клѣветѣа : въждѡу сынъ, сынъ, иже кѣ испѣрѣнѣа, кѣво рабъ, мѡтѣ.

Следва ремарка за грѣсите на 8 песенъ с текствъ нѣтъ:

Бѣлы мѡо шкычанъ истѣ, да вѣда рабѣ, о мѡтѣ прѣ. напослѣдокѣ оца аниа гѣлатѣ идиѡ великѣ прѣ, сѣго радѣа яди прѣннѣа ѣмѣо. иже на основи вѣснѣи:

Прѣ. и. рабъ а.

Его же касаетъ сѣа дѣтѣи, и истѣ вѡннѣстѣа юко Тѡрица и Гѣ. поитѣ сѣрѣниа, прослѡвнѣте стѡици, клѣветѣа мѡтѣ, и ирѣкѣтѣа мѡтѣ:

¹¹ „Охтоихъ“ (2004): мѡмѣиѣа.

¹² „Охтоихъ“ (2004), вѡсѣтѣгѣа.

¹³ „Охтоихъ“ (2004): не истѣннѣа прѣрѣнныи.

¹⁴ „Охтоихъ“ (2004): мѡмѣтѣа.

ПѢ. ѿ. гл҃ѣ Б̄.

Пшъ огрѣни опогдл къ Канионѣ, дѣтѣли рѣдѣлѣкши Бж҃ицѣ
плѣкннѣлѣ, худѣл опарѣлѣри, вѣрнѣл же прохладѣлѣци, похрѣлѣ блѣнти
всѣ дѣла Г̄ мѣ Гл̄ П̄ :

ПѢ. ѿ. гл҃ѣ Б̄.

Бж҃ицѣкѣни вѣнѣ пламѣнѣ, инѣгж҃ицѣкѣнѣмѣ угрѣнѣлѣ, вж҃тѣлѣнни отроцѣи
похрѣлѣ, блѣнти всѣ дѣла Г̄ мѣ Гл̄, поитѣ и прѣвѣлѣнѣ :

ПѢ. ѿ. гл҃ѣ Д̄.

Нѣодѣлѣтѣю гл҃ѣкѣ вѣскѣнѣлѣ, похрѣдѣ пламѣне вѣрѣжѣтѣкѣвѣлѣжѣмѣ,
скѣдѣши прохладѣнѣлѣ еси, и похрѣни вѣрѣдѣти всѣлѣ (= всѣ дѣла) Г̄ мѣ Гл̄.

ПѢ. ѿ. гл҃ѣ Е̄.

Всѣ оудѣ прѣвѣде вѣлѣкѣ рождѣнѣмоу Бж҃ѣ и Бж҃ѣ, и вѣлѣ послѣдѣнѣо лѣтѣ
вѣлѣплѣнѣнѣмоу от Днѣл мѣтрѣ, сѣвѣнѣи поитѣ и прѣвѣлѣнѣнѣлѣ :

ПѢ. ѿ. гл҃ѣ Ж̄.

По пламѣни гл҃ѣлѣкѣ рождѣнѣ источѣни, а правѣдѣнѣо жрѣтѣкѣ подох опѣлѣни, гл҃ѣкѣ
по тѣорѣни Х̄ в лѣнѣко жрѣтѣни, нѣо же прѣвѣлѣжѣнѣнѣлѣлѣ :

ПѢ. ѿ. гл҃ѣ З̄.

Пѣнѣлѣкѣ штрѣкоуѣтѣ вѣподѣлѣши сѣлѣ, ирѣнѣнѣни худѣлѣ дѣхѣвѣнѣи, жѣрѣно
вѣлѣнѣлѣкѣ, блѣнти всѣ дѣла Г̄ мѣ Гл̄ поитѣ и прѣвѣлѣнѣнѣлѣ :

ПѢ. ѿ. гл҃ѣ Ӣ.

Похрѣдѣтѣли крагѣу и пламѣни нѣлѣтѣлѣкѣ вѣлѣнѣкѣ нѣжѣ по лѣнѣнѣлѣдѣи вѣлѣо
похрѣлѣлѣнѣ, дѣтѣи похрѣлѣ, блѣнти всѣ дѣла Г̄ мѣ Гл̄, поитѣ и прѣвѣлѣжѣнѣнѣлѣ всѣ
дѣла Г̄ мѣ Гл̄, поитѣ и прѣвѣлѣжѣнѣнѣлѣ Бж҃ѣ вѣлѣкѣнѣлѣ :

Канонът с Ахитиста на Пресвета Богородица е написан след третата стихира към Ахитиста (Стѣны Невѣдѣлюмоуе)¹¹ (л. 132в-133а): ПѢ. ѿ. гл҃ѣ, гл҃ѣ Б̄. Ёжи от вѣка таинѣство, штрѣнѣлѣт сѣлѣ днѣ, и Бж҃ѣ Бж҃ици, и Онѣ чѣлѣкѣ вѣлѣлѣтѣ, да горѣнѣлѣо ирѣлѣлѣ, похрѣдѣтѣ ли доврѣнѣнѣлѣмоу, гл҃ѣлѣ сѣлѣ дрѣкѣи Пѣдѣлѣуѣ, и Б̄лѣ кѣждѣлѣкѣтѣ не вѣлѣ. // чѣлѣкѣ вѣлѣлѣтѣ Б̄лѣ, да Бж҃ѣ чѣлѣкѣ сѣдѣлѣлѣтѣ, да вѣлѣлѣнт сѣлѣ тѣлѣрѣ, да лѣкѣтѣкоуѣтѣ е тѣлѣо, нѣко прѣхрѣлѣлѣуѣ Дѣлѣци сѣлѣ штрѣдоуѣлѣ прѣлѣтѣнѣлѣтѣ, Рѣлѣи сѣлѣ таинѣтѣлѣ, штрѣкѣли прѣлѣлѣлѣлѣо, нѣжѣ лѣлѣ лѣрѣдѣни вѣлѣчѣлѣкѣнѣи сѣлѣ Бж҃ѣи мѣлѣлѣ, сѣлѣмѣ Тѣлѣкѣ. Вѣрѣху фѣнѣлѣ штрѣ горѣлѣвѣни кѣлѣмѣлѣни опѣлѣтѣ на Адамѣ в Елѣлѣи; Б̄лѣ кѣждѣлѣкѣтѣ – не вѣлѣ, кратѣнѣлѣ стѣхѣоѣ нѣлѣлѣжѣлѣкѣи гл҃ѣлѣ за богѣоупѣдѣлѣванѣне и обожѣнѣне на чѣлѣкѣа чрѣзѣ штрѣлѣлѣлѣнѣнѣо вѣлѣплѣнѣнѣне на Исусѣ Хрѣстѣо; чѣлѣкѣ вѣлѣлѣтѣ Б̄лѣ, да Бж҃ѣ чѣлѣкѣ сѣдѣлѣлѣтѣ. Тѣкѣстѣлѣ напомянѣлѣ за промѣлѣлѣлѣнѣнѣнѣо нѣлѣрѣчѣнѣне на сѣлѣ, Атѣнѣдѣнѣи Алѣксѣнѣдрѣи сѣлѣ: „Богѣ е станѣлѣ чѣлѣкѣ, за да може чѣлѣкѣтѣ да станѣ Богѣ“¹².

¹¹ Сѣкѣтѣ прѣлѣлѣчѣнѣи <...>, вѣлѣлѣнѣи лѣи сѣлѣ штрѣ чѣлѣкѣ Б̄лѣлѣ илѣжѣи хѣлѣлѣтѣлѣ, похрѣлѣлѣлѣ сѣлѣ штрѣлѣ штрѣлѣ <...>, ёжи от вѣка таинѣство.

¹² Майѣнѣлѣлѣорѣф. П. Вѣзѣнтѣиѣнѣско бж҃ицѣлѣлѣлѣнѣе. Истѣорѣчѣскѣи нѣлѣсоки п лѣог мѣлѣтѣчѣскѣи тѣмѣи, Излѣлѣт. „ГЛ҃ѣ ИКО“, Сл. 1995, с. 47. Вж. Кѣнѣнѣнѣлѣ, Д., Н. Гѣлѣлѣлѣлѣшѣ, Нѣбѣтѣи цѣлѣ бѣлѣмѣлѣлѣлѣнѣнѣо ..., с. 164.

Където поема Прѣвѣтъ на Бѣгъ. Гл. д.

Разночетенията на „Канон Похвала на Пресвета Богородица“ са по българския Копитаров Постен Триод (Коп. Тр.) от XIII в.¹⁹, л. 56а-62б. Този превод старецът Йоан полага в „Октоиха“ — към този текст на доближава преписът на „драб Божий Олексей“ от Киржачкия манастир: Росийская государственная библиотека (РГБ) — Москва, Триодъ Постная, ф. 304.1. № 386 (309), полууст. XV в., 4о, л. 399б — 408б, Акатист — л. 395а—402а. В курсив са сложени четения, които са характерни само за стареца Йоан и Олексеевия препис и потвърждават единността на превода независимо от редица различия, които се дължат на редакторска намеса — на самия старец Йоан или негови последователи. По текст, сходен на Олексеевия „Октоих“, се изготвят печатни издания на Канона Похвала с Акатист на Пресвета Богородица. Познати ни са нови издания: *Канонник или Полный молитвослов*, М., 1994, 84—1097; *Канонник*, Крулевец, 1983, 96—128; *Триодият, съветъ Тригласецъ*, Триодъ Постная, М., 2003, л. 323б—324б.

В белажките към Акатистния текст се отчитат и разночетенията с Кондакарий от XI век (Амф. Конд., и Постен Триод (Амф. Тр.), от XII век по изданието на архим. Амфилохий²⁰. При стареца Йоан се възстановява системната употреба на следлога рци, предпочита се метръ пред метрѣтъ, цял

¹⁹ Лавров, П. А. Палеографическое обозрение кирилловского письма // *Энциклопедия славянской филологии*, т. IV/1, Петроград 1915, 125-126.

²⁰ архим. Амфилохий, Кондакарий в греческом подлиннике XII—XIII вв. По рукописи Московской Синодальной библиотеки № 437 с древнейшим славянским переводом кондакакии и икосов какте сеп. в переводе... М., 1879, 106—111. Момина М. А. Славянский перевод *Υμνος ἁκαθίστος* // *Пошата књигописарна*. Nijmegen, 1985, № 14—15, 132—160. Попов А. Православниле русские акафисты, издаваемые с благословения Святэйшего Синода: История их происхождения и цензуры, особенности содерж. и построения. Казань, 1903, М., 2013. Турчолов, А. А., Ю. А. Казачков, А. Ю. Никифорова, Г. Статие, Е. И. Калкал, О. В. Этингоф, гвнд. Максим Козлов, А. П. Стрижев, Акафист. <http://www.rgavne.ru/text/%D0%90%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%BE%D1%81%D1%82.html> -- към 13.08.2014. Аверинцев, С. С. *Поэтика раннеантичной литературы*, М., 1977, 231—236. Козлов, М. Акафист как жанр церковных песнопений. - В: *Акафистник*, т. 1, М., 1992, 3-12.

пред ядѣнь⁴¹ и др. По указанията от М. А. Момница⁴² особености на началния азбуктестен кодѣх (кукулиѣ) и кодѣ само с четенето гудѣх, вместо рѣчь старецѣтъ Йоан столбодушникъшата и изучаванета от него 12-й-стара редакция на старобългарския превод. Формата рѣчь от кукулия Къзвранниѣ имкодеѣ погѣдѣницаѣ М. А. Момница посочва по превѣсе от началото на XIV в. — Постен и Цветен Триод, №40 от сбирката на М. П. Погодни, д рѣчи се четѣ в РГБ, 386 и в печатните издания на Акаѣтиста.

Прѣ я. Црѣвѣ. Сѣтѣрѣжъ еста маа напачнѣ [дѣхѣна; слово штригнѣ црѣци]⁴³.
 Хѣлъ конѣж дѣшѣмѣкъ. залечѣтѣкънѣмъ тѣ⁴⁴ дѣхѣмѣ. мѣнѣкънѣ архѣдѣтъѣ ѣтѣдъ
 зѣлѣ, въгѣдѣмѣмѣнѣ тѣ⁴⁵. Рѣчѣнъ еѣ радѣстѣн (хѣдѣнѣ) прѣвѣтѣнѣнѣ⁴⁶. еѣ же рѣдѣн⁴⁷
 прѣвѣтѣнѣнѣ клѣтка рѣчь дѣрѣвѣнѣ⁴⁸ еѣ.

Идаловѣ негрѣшнѣнѣ⁴⁹. рѣчѣнъ еѣ хѣдѣнѣтъѣ⁵⁰. адово кѣрѣцѣкънѣнѣ. Рѣчѣнъ еѣ
 всенѣпѣрѣчѣнѣ⁵¹. полатѣ мѣгѣдѣхѣ црѣвѣ. Рѣчѣнъ еѣ прѣвѣстѣлѣ шѣнѣтънѣнѣ
 Рѣсѣдѣнѣнѣнѣ⁵².

⁴¹ За избеляване в думата жѣжѣнѣ, която се среща и в Йоановия превод на словата на свѣт Доротеѣ. Вж. примера: Димитров, К. Речник-индекс... с. 9). В „Богородичниѣ“ жѣжѣнѣ е в трети тропар в Канона Похвала на Пресвета Богородица в неделниѣ вечер (л. 6а); На краѣна хѣлаѣ от сѣвѣрнѣнѣ цѣтѣнѣ, тѣтъкѣ прѣнашѣт еѣ дѣнѣ бѣ ѣмѣнѣтѣ мѣстѣ. мѣжъ вѣждѣ дѣшѣ жѣжѣнѣ. и сѣнѣ не прѣмѣнѣ. В сѣрбски прѣписѣ на „Богородичника“ — В. Чорванч, 14 от XIV в. и Е. Копитар, 17 от XVII в., смисловѣ прѣмѣнѣ от дѣрѣвѣнѣ жѣжѣнѣ: Сѣ краѣна хѣлаѣ от сѣвѣрнѣнѣ цѣтѣнѣ, тѣтъкѣ прѣнашѣт еѣ дѣнѣ бѣ ѣмѣнѣтѣ мѣстѣ. мѣжъ вѣждѣ дѣшѣ жѣжѣнѣ (Коп. 17; мѣкока), и сѣнѣ прѣмѣнѣ (л. 10а; л. 7б). Вж. Богдановиѣ, Д. Извѣстѣнѣнѣ бирѣлѣкѣнѣ рукописѣ у Југославѣнѣ (XI—XVII века), Београд, 1982, 25—27. Трифуновиѣ, Дж. Азбучникѣ срѣднѣвѣковнѣнѣ кѣнѣжѣвѣнѣнѣ поѣмова, Београд, 1990, с. 30 (15—18 — за Акаѣтиста).

⁴² Момница М. А. Постная и Цветная Триод // Методические рекомендации по описанию славяно-русских рукописей для Среднего каталога рукописей, хранящихся в СССР. М., 1976. Вып. 2. Ч. 2, 414—419.

⁴³ Копитаров Постен Триод (Коп. Тр.), XIII в., л. 36а, Гръцкиѣ текстѣ лж. изданѣнето по итѣнѣски източнѣнѣнѣ на мѣнѣнѣ Агаѣнѣнѣ Крѣтѣски Феотохарѣнѣнѣ, Венеция, 1815, 153—161.

⁴⁴ Коп. Тр.: ѣмѣнѣнѣнѣ.

⁴⁵ Коп. Тр.: мѣдѣнѣнѣ ѣдѣлѣнѣ тѣлѣ.

⁴⁶ Коп. Тр.: мѣдѣнѣнѣ сѣлѣдѣ.

⁴⁷ Лѣтѣнѣнѣ в Коп. Тр.

⁴⁸ Коп. Тр.: дѣрѣвѣнѣ.

⁴⁹ Коп. Тр.: негрѣшнѣнѣ.

⁵⁰ Коп. Тр.: хѣдѣнѣтъѣнѣ.

⁵¹ Коп. Тр.: всенѣпѣрѣчѣнѣ.

⁵² В Коп. Тр. прѣвѣстѣнѣнѣ е в следѣнѣшѣта стихѣрѣ: Рѣчѣнъ еѣ прѣвѣстѣнѣнѣнѣ клѣтка рѣчь дѣрѣвѣнѣнѣ.

Целѣте шукълаждѣни. Рѣчи са едина възрастниина акъко каѣѣонони¹¹.
Рѣчи са неискоуѣсрѣниа, мирови еленне¹².

Чнетѣты ескроуири. Рѣчи са азъ жи ради шѣ падини наширо въгъдохолъ.
Рѣчи са каѣѣожданини крини¹³. Елѣци. върниширъ каѣѣождал¹⁴. кадино каѣѣоно-
ног¹⁵. миро многоцѣнноа.

Прѣ р. Іамѣ. Тгол пѣвица Бѣѣ¹⁶.

Казъ въвротънишн¹⁷ кѣтѣчиным. яко нина неомил¹⁸ локѣ. Рѣчи са дѣвечица
траншо. хлѣбъ жнѣни¹⁹ жкѣлѣтиқиши. Рѣчи са жнѣнѣж²⁰ воды источничи,
ннетърлениши Бѣѣци.

Юница, юница родѣшина непорочнаго²¹. Рѣчи са кѣришири²². Рѣчи са
шпица рождѣшина Бѣѣл²³ лирица. Рѣчи са ттѣлѣ оцѣкѣтишици²⁴.

Ютрѣ свѣтѣлиши²⁵ [рѣчи са] едина. сѣнѣцъ носѣцимъ нагъ, свѣтоу жили-
ци. Рѣчи са тѣлѣ рождѣшиши²⁶, и лѣченишъ рѣси штиждѣ штишиши²⁷.

Рѣчи са дѣци едина²⁸. іакъ²⁹ слово едно проиде. локѣ жѣрѣж и аруш
ддоу³⁰ кѣнѣ. рождѣтѣ теинагъ сѣтрѣшн³¹. Рѣчи са вѣтѣпниши шѣхѣди. елѣниши³²

¹¹ Коп. Гр.: провѣнѣниши акъко каѣѣонониаа.

¹² Приветеляного лишица в Коп. Гр., чете се текста в от ри-сѣржага белѣж-
аа: Рѣчи са шрѣчениае шпи Бѣѣждѣшиши.

¹³ Коп. Гр.: каѣѣожданиа крина.

¹⁴ Коп. Гр.: каѣѣождани.

¹⁵ Коп. Гр.: кадино деирѣоноа.

¹⁶ Коп. Гр.: Брамѣ Тгол пѣвица Бѣѣ; жнѣни шѣлѣни шѣтѣниши аниа шѣлѣ
скѣлѣрѣни: дѣино шѣрѣдишъ палиа: жѣнѣцѣ славѣ си сѣлѣн.

¹⁷ Коп. Гр.: провѣнѣши.

¹⁸ Коп. Гр.: шѣлѣши.

¹⁹ Коп. Гр.: шѣтѣцимъ.

²⁰ Коп. Гр.: жнѣтѣцимъ.

²¹ Коп. Гр.: Юница, юница рождѣши непорочна.

²² Коп. Гр.: шѣришири.

²³ Коп. Гр.: рождѣшина шпица Бѣѣл: жнѣциа рѣшѣ жѣкѣго лири.

²⁴ Коп. Гр.: Ютрѣ свѣтѣлѣ.

²⁵ Коп. Гр.: рождѣшиши.

²⁶ Коп. Гр.: лѣченишъ рѣси штиждѣ штишишиши.

²⁷ Лишица в Коп. Гр.

²⁸ Коп. Гр.: едина.

²⁹ Коп. Гр.: нне шрѣ и шѣрѣж ддоу.

³⁰ Коп. Гр.: свѣтѣлѣ.

Чрътоже Глосеси *кесквръннѣ*¹⁰⁷, вина въсѣ^с // л.134б овѣжна¹⁰⁸. Рѣчи
са Прѣчистаа, прѣколъ оглашени. Рѣчи са мѣлакъ украсени:

От тѣхъ роса зканя, пламянь многоѣжна, зрасина, тѣка же въпнел ти,
Рѣчи са роуно дѣшное, еки Гдѣшнѣ Дѣо провидѣ¹⁰⁹:

О¹¹⁰ тѣхъ рѣчи са доплагъ, пристанище нагъ вѣди вѣлжрии са и отише,
въ пѣчницѣ скрѣвен, и съвпазани въсѣхъ съпротивниа¹¹¹:

Радости вина слѣци, шѣвѣселъ нашъ помысѣ въпнѣ тѣхъ, Рѣчи са
неупоминаа клѣнно, шѣлаче въсѣкѣтаин, вѣрныя вѣгда оѣвѣжѣци¹¹²:

Вѣ, гла ѣ¹¹³.

Възвѣрзанио кождѣ поѣдѣтелиа¹¹⁴, шко извѣсѣ¹¹⁵ шт вѣхъ,
Блѣгодарѣствѣна¹¹⁶ въспѣсоуж ти градъ твои Бѣѣ, вѣ шко вѣлаци дѣвѣжѣкѣ,
неповѣдѣнак, шт кѣхъ ма¹¹⁷ вѣдѣ съвѣди¹¹⁸ да¹¹⁹ зѣжѣ ти¹²⁰. Рѣчи са неѣвѣсто
ниѣствѣнаа.

¹⁰⁷ Коп. Тр.: вѣсвръннѣ.

¹⁰⁸ Коп. Тр.: вина вѣг шѣжѣнна.

¹⁰⁹ Коп. Тр.: прѣкѣи видѣ.

¹¹⁰ Литѣва в Коп. Тр.

¹¹¹ Коп. Тр.: отиши троѣжѣлѣциа са: въ скрѣнѣхъ и въ сѣвпазѣнѣхъ: прѣ
противниахъ. Срв. РГБ, 386, л.403а.

¹¹² Коп. Тр. л. 576-58а: сиѣлѣ, вѣпнѣ мои помысѣ вѣпнѣ тѣхъ. Рѣчи са
клѣнно неупоминаа, Рѣчи са шѣлаче вѣсѣкѣтаин: вѣрныа вѣгда шѣвѣжѣци. Шроу –
гла ѣ. От вѣгѣ прѣока сѣсѣлѣ вѣн, и ани из галѣнии сѣвѣжѣнѣхъ вѣлѣ – Памѣ тѣорѣци
лѣшомѣ: Гдѣу вѣнѣлаа хѣлаа: днѣ вѣстанѣно вѣлаѣци са – // Мѣча и шѣчѣкѣ не зѣстрашѣти
са: надѣжѣци са вѣркѣ стѣнци: мѣтѣлѣкѣ ш сѣмѣ поѣдѣлиа ѣ – Шѣлаааа кождѣтѣмѣ, и
сѣлѣрѣциа: вѣроа прѣѣтаѣлѣнѣкѣ шт жѣтѣна Хѣ: сѣ стѣлѣни стѣлѣни поѣсон – Трѣци
еднѣосѣжѣна: Бѣѣа и Бѣѣа же и Бѣѣаго Дѣа: прѣоѣкрѣно вѣсѣлѣнѣкѣ: Рѣжѣлиа Бѣѣа и
Тѣорѣца вѣсѣлѣ Дѣо Бѣѣ: не прѣжѣри прѣнѣдѣлѣциахъ на прѣвѣ твои:

¹¹³ Коп. Тр.: Поѣвѣла Бѣѣи Бѣѣи.

¹¹⁴ Амф. Конд., Коп. Тр.: Възвѣрѣнѣноуиу / Възвѣрѣнѣноуу кождѣ поѣдѣтелиа.

¹¹⁵ Коп. Тр.: извѣсѣнѣ.

¹¹⁶ Амф. Конд., Коп. Тр.: блѣгодарѣнна / блѣгодарѣниа ти.

¹¹⁷ Коп. Тр.: ш.

¹¹⁸ Коп. Тр.: вѣвѣлѣни.

¹¹⁹ Амф. Конд.: и да.

¹²⁰ Коп. Тр.: зѣжѣмѣ ты.

Срв. РГБ. 386, л. 395а:

Еὐαγγερίων κοινῶς ποιεῖς διελθῆσαι, ἵακο ἠνευανισί σα ὡτ ἑλπίχῃ. ἐλποδαρῆς τεκνά κῆσιπτοῦμας τῆ ρακί τῆσι Βιζῆ. ἡ ἵακο ἠακίρη δερζακῆς ἠποπεῖδιμας. ὡτ κῆσιπῆ ἠμ κῆδῆ σποκοδι, да зове ти радзи са ἠνεῖκτο ἠνεῖκτῆμα. Τῆ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια ὡς λυτρωθεῖσα τῶν δεινῶν εὐχαριστήρια ἀναγράφω σοι ἡ πόλις σου θεοτόκε· ἀλλ' ὡς ἔχουσα τὸ κράτος ἀπροσμάχητον ἐκ παντοίων με κινδόνων ἐλευθέρωσον ἵνα κράζω σοι· Χαῖρε νύμφη ἀνύμφευτε. Οὐ πανόμεθα κατὰ χρέος ἀνυμνοῦντες σε θεοτόκε καὶ λέγοντες· Χαῖρε ἡ κεχαριτωμένη.

Тук е сложен тропар, който открива Акатиста — преди Еὐαγγερίων κοινῶς ποιεῖς διελθῆσαι:

Ποιεῖς κῆσιπτοῦμας τῆ ρακί, ἐκ κροῖκῆς ἠνευανισί // σκορο πῆρετα κῆσιπτοῦμας, γλῶ ἠνεκσιπῆ κῆσιπτοῦμας, πρὸ κλῆσιπτοῦμας ἠνεῖκτο, κῆσιπτοῦμας ἠνεῖκτο κῆσιπτοῦμας κ τ.λ., εὐο жи и кїда и ложиснахῃ τκοихῃ, приагῆμα ρακίи зракῃ, οἰκασίο са зпати ти, радзи са ἠνεῖκτο ἠνεῖκτῆμα. Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς λαβὼν ἐν γνώσει ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ Ἰωσήφ σπουδῇ ἐπέστη ὁ ἀσώματος λέγων τῇ ἀπειρογάμῳ· Ὁ κλίνας τῇ καταβάσει τοὺς οὐρανοὺς χωρεῖται ἀναλλοιώτως ὅλος ἐν σοί· ὃν καὶ βλέπων ἐν μήτρῃ σου λαβόντα δούλου μορφὴν ἐξίσταμαι κραυγάζων σοι· Χαῖρε νύμφη ἀνύμφευτε (РГБ. 386, л. 394б—395а).

ἠνεῖκτο ποιεῖς διελθῆσαι, ἐκ κροῖκῆς ἠνευανισί // σκορο πῆρετα κῆσιπτοῦμας, γλῶ ἠνεκσιπῆ κῆσιπτοῦμας, πρὸ κλῆσιπτοῦμας ἠνεῖκτο, κῆσιптоῦμας ἠνεῖκτο κῆσιптоῦμας κ τ.λ., εὐο жи и кїда и ложиснахῃ τκοихῃ, приагῆμα ρακίи зракῃ, οἰκασίο са зпати ти, радзи са ἠνεῖκτο ἠνεῖκτῆμα. Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς λαβὼν ἐν γνώσει ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ Ἰωσήφ σπουδῇ ἐπέστη ὁ ἀσώματος λέγων τῇ ἀπειρογάμῳ· Ὁ κλίνας τῇ καταβάσει τοὺς οὐρανοὺς χωρεῖται ἀναλλοιώτως ὅλος ἐν σοί· ὃν καὶ βλέπων ἐν μήτρῃ σου λαβόντα δούλου μορφὴν ἐξίσταμαι κραυγάζων σοι· Χαῖρε νύμφη ἀνύμφευτε (РГБ. 386, л. 394б—395а).

¹²¹ Κοп. Тр.: екеди.

¹²² Амф. Тр., Κοп. Тр.: ипоко /иоїа.

¹²³ Амф. Тр., Κοп. Тр.: вῆνια /вїтїа.

¹²⁴ Липсва в Амф. Тр., Κοп. Тр.

¹²⁵ Амф. Тр., Κοп. Тр.: вῆстїанїе.

¹²⁶ Амф. Тр.: дῆво вῆсходнїа, Κοп. Тр.: едла вῆсходнїа.

¹²⁷ Амф. Тр., Κοп. Тр.: польмелῃа.

¹²⁸ Амф. Тр.: двоїднїа, Κοп. Тр.: едла вднїа.

¹²⁹ Амф. Тр., Κοп. Тр.: вєлῃєнїа.

¹³⁰ Амф. Тр.: жє жи, Κοп. Тр.: єк жи.

¹³¹ Липсва в Амф. Тр., Κοп. Тр.

Стр. РГБ, 386, я. 395а-б:

Ѡгъкъ ѡгътатилъ с нѣсѣхъ носамъ каѣ. реци бѣи радн сѣ с исплотиниъ
гласѣ, исплотили тѣ зра Гн̄. оужасаше сѣ и стогаше, зовыи к ннѣ таковѣд.
ради сѣ ин же ради радостѣ воснесѣтъ, ради сѣ ин же ради жалкоу испиченгѣ,
ради сѣ падшѣмъ вѣдѣма нѣвѣангѣ, // ради сѣ гласѣ/ъ/ бжнннѣ испичленнѣ.
ради сѣ имсото нѣдолово въсходѣннѣ чѣнчѣскыи полнѣкы, ради сѣ гласннѣ
нѣдоловѣ. зрѣли аглѣкыи оочнѣи, ради сѣ шко исп Цѣво сѣдѣннѣ, ради сѣ
гого носимъ носѣнѣмъ пѣа, ради сѣ зѣкъдо, кѣлѣнѣннѣ сѣннѣ ради сѣ оутрѣво
цѣтѣнѣмъ исплотиннѣ, ради сѣ еѣ же ради цѣнѣнѣннѣ сѣ тѣарѣ, ради сѣ еѣ
же ради исплѣннѣ сѣ Тѣарѣоу, ради сѣ ннѣкъсто ннѣвѣстѣннѣ.

Къ. 2

Внѣдѣши еѣдѣ сѣе въ чнѣстѣтѣ. рѣкъ,¹³² Гѣрннѣлоу дръвѣстѣтѣ¹³³, нѣрѣсѣннѣ
тѣ¹³⁴ гласѣ, нѣдоловѣ прижѣтѣ дѣшѣ мѣнѣ¹³⁵ гласѣт сѣ. нѣрѣсѣннѣмъ зачатѣи
рѣкътѣво нѣрѣдѣлѣши зѣннѣ. мѣлѣоуѣ.

Ѡкъ

Разоуѣтъ нѣрѣдоуѣннѣ разоуѣннѣ дѣлѣ нѣцѣннѣ, нѣзѣннѣ къ слоужѣннѣоу.
нѣрѣоу чнѣстоу. сѣнѣ нѣко зѣтъ мѣннѣоу родннѣ сѣ¹³⁶, рѣцѣ анѣ къ нѣн же зѣтъ
рѣкъ сѣ страдѣннѣ. олопѣ зѣннѣ¹³⁷ снѣе. Рѣннѣ сѣ гласѣтѣ¹³⁸ ннѣннѣннѣмъ тѣннѣ.
Рѣннѣ сѣ мѣлѣннѣмъ нѣлѣннѣмъ сѣ¹³⁹ вѣннѣ. Рѣннѣ сѣ чѣнѣтѣ Х̄ вѣннѣ нѣннѣ.
Рѣннѣ сѣ нѣлѣннѣмъ¹⁴⁰ нѣо гласѣ. Рѣннѣ сѣ нѣлѣннѣмъ нѣннѣ, нѣлѣннѣмъ¹⁴¹ сѣннѣе Бѣ.
Рѣннѣ сѣ мѣлѣтѣ нѣрѣдѣннѣ¹⁴² шѣ нѣмѣлѣ на нѣо. Рѣннѣ сѣ нѣлѣннѣмъ мнѣоуѣннѣ
чѣдо. Рѣннѣ сѣ нѣлѣннѣмъ мнѣоуѣннѣмъ строуѣннѣ. Рѣннѣ сѣ сѣннѣ ннѣннѣннѣ
рѣдѣннѣ¹⁴³. Рѣннѣ сѣ нѣлѣннѣмъ ннѣ¹⁴⁴ ннѣннѣмъ же ннѣннѣннѣ. Рѣннѣ сѣ нѣлѣннѣмъ
нѣрѣдѣннѣмъ разоуѣтѣ. Рѣннѣ сѣ нѣлѣннѣмъ ннѣннѣмъ сѣннѣннѣ. Рѣннѣ сѣ ннѣкъсто
ннѣннѣннѣ.

¹³² Лицево в Амф. Тр.

¹³³ Амф. Тр., Коп. Тр.: нѣрѣсѣннѣ.

¹³⁴ Амф. Тр., Коп. Тр.: тѣннѣ.

¹³⁵ Амф. Тр., Коп. Тр.: анѣ.

¹³⁶ Лицево в Амф. Тр., Коп. Тр.

¹³⁷ Амф. Тр., Коп. Тр.: нѣлѣннѣмъ нѣннѣ.

¹³⁸ Амф. Тр., Коп. Тр.: гласѣтѣ.

¹³⁹ Амф. Тр., Коп. Тр.: нѣлѣннѣмъ/н/нѣ.

¹⁴⁰ Коп. Тр.: ннѣлѣннѣмъ.

¹⁴¹ Амф. Тр., Коп. Тр.: нѣо гласѣ.

¹⁴² Коп. Тр.: нѣрѣдѣннѣ.

¹⁴³ Коп. Тр.: нѣрѣдѣннѣ.

¹⁴⁴ Амф. Коп. Тр.: ннѣннѣмъ ннѣ.

кѡ 3

Снаа Гышырѣго шѣни¹⁴¹ тогда къ¹⁴⁰ ласкѣю прыкоу нелскѣрѣнѣн. и ладокитѣа. / ѿукорпоу тоу. лисеви¹⁴², шко село показѣ слодко¹⁴³. кѣнѣнъ котѣчнѣкъ жѣти спѣнѣ. вѣнѣгда жѣти гнѣцѣ. лѣтѣрѣа.

ѿкѡ// л. 135б

Имаѣн ѿпопрѣжнѣа дѣѣа. лѣтѣрѣа¹⁴⁴. вѣтѣчѣ¹⁴⁵ къ бѣнѣсѣнѣн. лѣднѣцѣа. нѣа. рѣнѣ познѣа къ сѣл¹⁴⁶ цѣлѣваннѣ, рѣдѣвѣшнѣ. сѣ¹⁴⁷. и нѣрѣнѣшнѣ лѣкѣ пѣнѣнѣннѣ вѣпнѣнѣн къ Бѣѣнѣ. Рѣѣнѣ сѣ шѣрѣлѣнѣ¹⁴⁸ нѣрѣлѣдѣнѣнѣл¹⁴⁹ лѣво¹⁵⁰. Рѣѣнѣ сѣ шѣлѣдѣ кѣшѣлѣрѣнѣнѣ стѣжѣннѣ. Рѣѣнѣ сѣ дѣлѣтѣлѣ дѣлѣжѣнѣ чѣлѣкѣмѣтѣа. Рѣѣнѣ сѣ сѣднѣтѣлѣ¹⁵¹ лѣнѣнѣ¹⁵² лѣнѣнѣ нѣрѣжѣдѣшнѣ¹⁵³. Рѣѣнѣ сѣ брѣдѣо¹⁵⁴ лѣтѣрѣнѣнѣ¹⁵⁵ лѣтѣрѣнѣнѣнѣ шѣдѣрѣтѣа. Рѣѣнѣ гѣ шѣрѣлѣво нѣлѣѣнѣа опнѣнѣа ошѣрѣннѣнѣ. Рѣѣнѣ сѣ лѣко рѣнѣ¹⁵⁶ рѣнѣнѣннѣ лѣрѣошѣлѣнѣнѣ¹⁵⁷. Рѣѣнѣ сѣ лѣко нѣрѣтѣннѣнѣ¹⁵⁸ дѣлѣнѣнѣ лѣтѣрѣнѣннѣ. Рѣѣнѣ сѣ лѣнѣжѣтѣнѣ¹⁵⁹ лѣтѣрѣнѣнѣ кѣднѣлѣ¹⁶⁰. Рѣѣнѣ сѣ лѣко нѣнѣнѣ нѣлѣмѣннѣ¹⁶¹. Рѣѣнѣ сѣ лѣкѣнѣ къ сѣлѣтѣнѣнѣ¹⁶² нѣлѣоколннѣ¹⁶³. Рѣѣнѣ сѣ сѣлѣтѣнѣнѣнѣ¹⁶⁴ къ Бѣѣу дѣлѣнѣннѣннѣ. Рѣѣнѣ сѣ нѣлѣкѣтѣо нѣнѣнѣкѣтѣнѣа.

¹⁴⁰ Коп. Тр. доб.: тѣ тѣ.¹⁴¹ Амф. Конд., Коп. Тр.: ѿ.¹⁴² Амф. Конд.: ладокитѣу ѿа ѿтѣрѣоу, Коп. Тр.: и лѣтѣрѣнѣнѣа / ѿукорпоу жѣтѣрѣнѣ.¹⁴³ Лисеви в Амф. Конд., Коп. Тр.: нѣдѣтѣа.¹⁴⁴ Амф. Конд., Коп. Тр.: лѣнѣнѣнѣ.¹⁴⁵ Амф. Конд., Коп. Тр.: тѣнѣ.¹⁴⁶ Амф. Конд.: тоу, Коп. Тр.: ж.¹⁴⁷ Лисеви в Коп. Тр.¹⁴⁸ Амф. Конд.: лѣнѣнѣннѣнѣ.¹⁴⁹ Коп. Тр.: нѣлѣлѣдѣннѣнѣ.¹⁵⁰ Амф. Конд.: рѣлѣво.¹⁵¹ Амф. Конд.: лѣсѣднѣтѣлѣ.¹⁵² Амф. Конд., Коп. Тр.: лѣнѣкѣтѣа.¹⁵³ Амф. Конд.: лѣлѣрѣдѣннѣнѣ.¹⁵⁴ Амф. Конд.: лѣво.¹⁵⁵ Амф. Конд., Коп. Тр.: лѣнѣннѣннѣнѣ / лѣнѣннѣннѣнѣнѣ.¹⁵⁶ Амф. Конд.: лѣкѣнѣ.¹⁵⁷ Амф. Конд.: лѣннѣннѣ, Коп. Тр.: вѣлѣрѣтѣннѣннѣнѣ.¹⁵⁸ Амф. Конд.: лѣннѣннѣнѣ, в Коп. Тр.: Рѣѣнѣ сѣ лѣннѣннѣннѣ лѣннѣннѣ лѣннѣннѣ дѣлѣнѣ.¹⁵⁹ Лисеви в Коп. Тр.¹⁶⁰ Коп. Тр.: лѣннѣлѣ.¹⁶¹ Амф. Конд., Коп. Тр.: ошѣрѣннѣнѣ.¹⁶² Амф. Конд., Коп. Тр.: лѣннѣннѣннѣнѣ.¹⁶³ Коп. Тр.: лѣлѣоколннѣннѣ.¹⁶⁴ Амф. Конд.: лѣлѣтѣннѣннѣнѣ. Коп. Тр.: лѣннѣннѣннѣнѣ.

кѡ 4

Бѣрѣа вѣматѣ вѣгѣа пѣлѣнѣмѣнѣи и нѣвѣрнѣа цѣлѣмѣждѣнѣи Носифѣ
слѣжѣи сѣ. ѡко нѣвраннѣ тѣа шѣл¹¹⁰. и. вѣракѣмѣрѣдѣлѣннѣ¹¹¹ пѣлѣнѣмѣлѣнѣ
нѣлѣпѣнѣмѣ¹¹². вѣдѣвѣи нѣи тѣи¹¹³ вѣматѣи шѣ Дѣа Сѣа¹¹⁴ рѣчѣ: аллѣлѣуѣа:

иѡ//

Слѣшѣшѣи пѣстѣрѣи¹¹⁵ агѣлѣа пѣлѣжѣ, пѣлѣтѣскѣе Хѣко нѣрнѣштѣнѣи. и тѣкѣшѣ
ѣко нѣа пѣстѣрѣи¹¹⁶. вѣдѣвѣшѣи сѣа¹¹⁷ ѣко шѣрѣвѣа нѣпѣрѣчѣа. вѣ чѣрѣвѣ Мѣлѣрнѣнѣкѣ
лѣсѣа сѣ¹¹⁸. ѣже пѣлѣжѣ рѣвѣжѣ. Рѣуи сѣа агѣмѣца и пѣстѣрѣи¹¹⁹ лѣтѣ. Рѣуи сѣа
дѣорѣ слѣнѣнѣмѣнѣжѣ ѡвѣцѣа. Рѣуи сѣа нѣнѣднѣмѣнѣжѣ зѣвѣрнѣи лѣжѣннѣи. Рѣуи сѣа
дѣлѣрнѣа рѣмѣскѣнѣа шѣтѣрѣшѣннѣи. Рѣуи сѣа ѣко нѣлѣа рѣуѣтѣ сѣа сѣа нѣнѣнѣмѣнѣи.
Рѣуи сѣа ѣко нѣмѣлѣа дѣкѣуѣа сѣа вѣрнѣ// л. 136 ѣннѣи. Рѣуи сѣа аллѣлѣуѣа нѣлѣтѣшѣмѣа
вѣгѣа. Рѣуи сѣа сѣрѣнѣцѣлѣа нѣнѣпѣлѣдѣннѣа дѣрѣвѣстѣи. Рѣуи сѣа тѣрѣвѣагѣ вѣрѣкѣ
ѡснѣвѣннѣи¹²⁰. Рѣуи сѣа сѣвѣтѣлѣа нѣлѣтѣи пѣзнѣннѣи¹²¹. Рѣуи сѣа ѣжѣ нѣа рѣчѣ: *аллѣлѣуѣа*
*сѣа*¹²² дѣтѣ Рѣуи сѣа ѣжѣ нѣа рѣчѣ: *аллѣлѣуѣа сѣа*¹²³ слѣвѣа. Рѣуи сѣа нѣвѣштѣа
нѣмѣвѣштѣа.

кѡ 5

Вѣѡтѣчѣннѣа зѣвѣдѣа зѣрѣи¹²⁴ нѣлѣсѣи. сѣа нѣпѣлѣдѣннѣа¹²⁵ зѣрѣи. и ѣко
сѣкѣтѣилннѣа дѣрѣжѣшѣи сѣа, тѣа нѣтѣлѣжѣа нѣрѣкѣннѣа нѣрѣкѣ. и дѣстѣннѣи¹²⁶
нѣлѣвѣтѣннѣагѣ¹²⁷. рѣдѣвѣжѣа сѣа лѣоѣ¹²⁸ вѣлѣннѣжѣе. аллѣлѣуѣа:

¹¹⁰ Амф. Конд.: прѣжѣ дѣоа тѣа шѣлѣжѣ. Кон. Тр.: вѣрѣкѣ нѣвраннѣа вѣдѣвѣ.

¹¹¹ Амф. Конд.: вѣракѣмѣрѣдѣлѣннѣ. Кон. Тр.: вѣракѣмѣрѣдѣлѣннѣ.

¹¹² Лѣнѣсѣа в Кон. Тр. В Амф. Конд.: нѣлѣмѣлѣннѣа пѣлѣнѣмѣлѣннѣа.

¹¹³ Лѣнѣсѣа в Кон. Тр. В Амф. Конд.: тѣа.

¹¹⁴ Амф. Конд., Кон. Тр.: шѣ Сѣагѣ Дѣа Сѣа.

¹¹⁵ Амф. Конд.: пѣстѣрѣи.

¹¹⁶ Амф. Конд.: пѣстѣрѣи.

¹¹⁷ Амф. Конд.: тѣа.

¹¹⁸ Амф. Конд., Кон. Тр.: пѣсѣлѣа.

¹¹⁹ Амф. Конд.: пѣстѣрѣи.

¹²⁰ Амф. Конд.: вѣтѣрѣжѣннѣи.

¹²¹ Амф. Конд.: сѣвѣдѣннѣи.

¹²² Амф. Конд., Кон. Тр.: шѣннѣжѣннѣа вѣа.

¹²³ Амф. Конд., Кон. Тр.: вѣдѣвѣшѣи сѣа / вѣдѣвѣшѣи сѣа.

¹²⁴ Амф. Конд., Кон. Тр.: вѣдѣвѣшѣи.

¹²⁵ Амф. Конд.: вѣлѣдѣннѣа. Кон. Тр.: вѣлѣдѣннѣи.

¹²⁶ Амф. Конд.: вѣстѣннѣи. Кон. Тр.: дѣстѣннѣи.

¹²⁷ Кон. Тр.: нѣвѣштѣннѣагѣ.

¹²⁸ Лѣнѣсѣа в Кон. Тр.

/Икос/

Видѣвахъ троици кѣливетни, на рѣкоу дѣичю Създавацего дѣлама чѣка. и
Вѣкъ развѣщахѣ нѣо мѣрѣ и равнии кѣльмѣхъ зракѣхъ, нѣтърѣшавъ сѣ дарѣни згодѣнѣи
Вѣноу¹¹⁹, и кѣльмѣхѣнѣи бѣлѣгѣнѣи¹²⁰. Рѣчи сѣ зрѣвѣдѣи нѣлаходѣнѣи¹²¹ итѣи. Рѣчи сѣ
мѣрѣ чѣннѣи дѣи. Рѣчи сѣ нѣрѣвѣстѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи¹²². Рѣчи сѣ Трѣцѣ учѣнѣи
хрѣнѣнѣи¹²³. Рѣчи сѣ мѣрѣлѣкѣ зѣмѣнѣнѣи нѣмѣтѣлѣкѣнѣи нѣтѣ зѣмѣлѣкѣнѣи¹²⁴. Рѣчи сѣ Гѣ
чѣнѣнѣи нѣказѣнѣи Хѣи. Рѣчи сѣ нѣмѣ нѣрѣвѣстѣнѣи нѣмѣтѣлѣкѣнѣи сѣрѣнѣи¹²⁵,
нѣрѣчѣи сѣ сѣнѣнѣи нѣзѣмѣлѣнѣи дѣлѣи. Рѣчи сѣ о нѣрѣ нѣрѣвѣстѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи¹²⁶,
Рѣчи сѣ нѣмѣлѣкѣнѣи сѣрѣнѣи нѣзѣмѣлѣнѣи¹²⁷. Рѣчи сѣ нѣрѣчѣи нѣмѣтѣлѣкѣнѣи
нѣрѣ зрѣнѣнѣи. Рѣчи сѣ нѣмѣлѣкѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи. Рѣчи сѣ нѣмѣлѣкѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи.

нѣо ѣ

Прѣнѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи¹²⁸ нѣмѣлѣкѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи сѣ нѣрѣ нѣрѣ зрѣнѣнѣи,
сѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи¹²⁹, и нѣрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи¹³⁰ нѣрѣ зрѣнѣнѣи.
нѣрѣ зрѣнѣнѣи, нѣрѣ зрѣнѣнѣи // д. 1366 нѣрѣнѣи, нѣрѣ зрѣнѣнѣи:

нѣо

Вѣноу сѣ нѣрѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи, нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи, нѣрѣ зрѣнѣнѣи¹³¹
нѣрѣ зрѣнѣнѣи, нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи, нѣрѣ зрѣнѣнѣи¹³² нѣрѣ зрѣнѣнѣи сѣ
нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи. Рѣчи сѣ нѣрѣ зрѣнѣнѣи¹³³ нѣрѣ зрѣнѣнѣи. Рѣчи сѣ нѣрѣ зрѣнѣнѣи
нѣрѣ зрѣнѣнѣи. Рѣчи сѣ нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи¹³⁴. Рѣчи сѣ нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи¹³⁵,
Рѣчи сѣ нѣрѣ зрѣнѣнѣи¹³⁶ нѣрѣ зрѣнѣнѣи. Рѣчи сѣ нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи
нѣрѣ зрѣнѣнѣи жѣнѣи. Рѣчи сѣ нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи, нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи.

¹¹⁹ Лицева в Амф. Конд.

¹²⁰ Амф. Конд.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи, Кон. Тр.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи.

¹²¹ Кон. Тр.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи.

¹²² Амф. Конд.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи.

¹²³ Амф. Конд., Кон. Тр.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи.

¹²⁴ Амф. Конд., Кон. Тр.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи.

¹²⁵ Амф. Конд.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи, Кон. Тр.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи
нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи.

¹²⁶ Амф. Конд.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи; Кон. Тр.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи.

¹²⁷ Амф. Конд.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи, Кон. Тр.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи
нѣрѣ зрѣнѣнѣи.

¹²⁸ Амф. Конд.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи.

¹²⁹ Амф. Конд.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи.

¹³⁰ Амф. Конд.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи.

¹³¹ Амф. Конд.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи, Кон. Тр.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи.

¹³² Амф. Конд.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи, Кон. Тр.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи.

¹³³ Амф. Конд.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи, Кон. Тр.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи нѣрѣ зрѣнѣнѣи
нѣрѣ зрѣнѣнѣи.

¹³⁴ Амф. Конд.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи, Кон. Тр.: нѣрѣ зрѣнѣнѣи.

Рѣчи са крове²⁰ лироу ширшиг швала. Рѣчи са инци²⁰ мѣнѣ прѣшлѣшице.
Рѣчи са инцик стѣм смѣжнѣлю. Рѣчи са зѣмѣ огѣтовѣма. Рѣчи са нѣ нѣм
же тичетъ лѣдѣ и мѣвко²¹. Рѣчи са инѣкто нѣнѣвѣтѣма²²:

кѣ 7

РГБ. 386—399Б

Хѣташоу Олиноноу *шт ѡнѣшнѣго вѣка прѣставитѣ са шт вѣкѣшнѣго*²³.
Надѣмъ са нѣм. вѣнѣ²⁴ нѣм мѣдѣнѣцѣ тѣлоу²⁵ нѣм лѣнѣм²⁶ са нѣм лѣнѣ, и Бѣ
сѣвѣрѣшигъ. Тѣмъ же зѣо удѣнѣ са тѣломъ нѣнѣрѣчѣнѣмъ мѣдрѣсти. зѣкѣ²⁷.
мѣлѣоу²⁸:

тѣмъ

Нѣмъ зѣкѣмъ тѣмъ, тѣмъ²⁹ са зѣкѣшнѣмъ³⁰, нѣмъ нѣмъ шт нѣго сѣжнѣнѣмъ.
нѣ³¹ сѣжнѣнѣмъ прѣзѣлѣтъ жѣрѣви. и сѣжнѣнѣмъ нѣмъ нѣмъ же вѣмъ нѣтѣшнѣмъ³². да
чѣдо кѣдѣшнѣ³³ вѣсѣкѣшнѣмъ жѣмъ вѣнѣшнѣмъ³⁴. Рѣчи са цѣлѣмъ штѣшнѣмъ³⁵. Рѣчи
са нѣнѣмъ нѣвѣдѣжнѣмъ. Рѣчи са нѣнѣрѣнѣмъ сѣрѣлѣмъ нѣкѣшнѣмъ³⁶. Рѣчи са
вѣгѣлѣкое житѣмъ нѣкѣшнѣмъ. Рѣчи са дѣвѣко// л. 137я сѣнѣтѣлѣоу нѣдѣнѣно, шт
нѣго же штѣлѣтъ са нѣнѣмъ³⁷. Рѣчи са дѣвѣко нѣлѣсѣшнѣмъ мѣстѣнѣмъ, нѣмъ нѣнѣрѣчѣнѣмъ
са нѣнѣмъ³⁸. Рѣчи са рѣдѣшнѣмъ³⁹ нѣнѣнѣтѣлѣмъ нѣнѣшнѣмъ. Рѣчи са
нѣдѣнѣшнѣмъ мѣстѣнѣмъ зѣнѣлѣжѣдѣнѣмъ. Рѣчи са сѣжнѣмъ нѣнѣдѣнѣмъ

²⁰ Коп. Тр.: вѣрѣви.

²¹ Амф. Копд.: штѣшнѣмъ.

²² Коп. Тр.: лѣсѣ.

²³ Амф. Копд.: шт сѣжнѣмъ вѣка прѣставитѣ са шт вѣкѣшнѣмъ. Коп. Тр.:
прѣставитѣ са шт нѣнѣшнѣмъ житѣмъ

²⁴ Амф. Копд.: нѣдѣмъ вѣстѣ нѣмъ. Коп. Тр.: нѣдѣмъ нѣмъ нѣмъ.

²⁵ Амф. Копд.: нѣнѣмъ. Коп. Тр. — лѣ. прѣдѣшнѣмъ бѣлѣжѣ

²⁶ Амф. Копд., Коп. Тр.: нѣнѣмъ.

²⁷ Амф. Копд., Коп. Тр.: нѣнѣмъ / нѣнѣмъ.

²⁸ Амф. Копд., Коп. Тр.: нѣнѣмъ / нѣнѣмъ.

²⁹ Амф. Копд., Коп. Тр.: нѣнѣмъ.

³⁰ Коп. Тр.: шт.

³¹ Амф. Копд.: нѣнѣмъ.

³² Коп. Тр.: нѣнѣшнѣмъ.

³³ Амф. Копд.: нѣнѣшнѣмъ со нѣнѣшнѣмъ. Коп. Тр.: нѣнѣшнѣмъ нѣнѣмъ.

³⁴ Коп. Тр.: дѣтѣмъ.

³⁵ Коп. Тр.: нѣнѣшнѣмъ.

³⁶ Амф. Копд., Коп. Тр.: нѣнѣшнѣмъ.

³⁷ Амф. Копд.: нѣдѣмъ нѣнѣшнѣмъ нѣнѣшнѣмъ / нѣнѣшнѣмъ са нѣнѣмъ.

³⁸ Амф. Копд.: нѣнѣшнѣмъ. Коп. Тр.: нѣнѣшнѣмъ.

хмолнини²²⁴ Ръзи са многини хъ съзурѣиовини²²⁵ зирарени²²⁶. Ръзи са воджеде напунхъ дръвномини. Ръзи са ловки веѣкого желании поѣѣждоуци²²⁷. Ръзи са нивѣсто нивѣкѣтица:

кѡ 8

Странно рожтво видѣвши, устрѣмили са мнра, умъ на нѣко нуѣлоуеши. егге ко ради вычюкыи, на зелии нѣпи са словрентъ чѣкъ. *хота приѣлѣхъи къ высотѣ възвишениа хмъ*²²⁸. мѣлѣуѣ:

тѣѡ

Вѣса²²⁹ еѣ въ низинни хъ²³⁰, н вышини хъ *ουρανικου, ουρανι* (οὐδ' ἄλλως ἀπειν, ἀπῆν)²³¹ *κλιμακῶν*²³² слово (ἅ περιῦρατος περιήλητος Λόγος), съзждение ко вѣтъкно²³³, *ου λικετιν σαῖ προδρομῶν*, и рождѣтико шт дѣѣ вѣѣириати, слышѣрѣма сна²³⁴. Ръзи са вѣѣа нивѣкѣтицама вѣлѣкѣтилице²³⁵. Ръзи са чѣстица²³⁶ таинѣстиа дѣери. Ръзи са нивѣрнни хъ *εὐφροῖ / ἀναμειβολῶν*²³⁷ слышѣи²³⁸ / ἀκουοуци. Ръзи са вѣрнни хъ нивѣкѣтица²³⁹ похѣма. Ръзи са коменици²⁴⁰ прѣла. *εὐφροῖ* на *προδρομῶν*. *Ръзи са еминни, прѣѣсмыи, εὐφροῖ*²⁴¹ на *εὐφροῖ*²⁴². Ръзи са протннни хъ въ томъ жеѣ съкрасини. Ръзи са ѡже дѣѣстико и рождѣтио съмѣтѣиши. Ръзи са ѡже ради²⁴³ *ραβδουσι*²⁴⁴ са

²²⁴ Амф. Конд.: вѣкъ ѣрѣмѣши.

²²⁵ Амф. Конд., Кол. Тр.: прѣѣрѣиинишѣ.

²²⁶ Кол. Тр.: шѣицини.

²²⁷ Амф. Конд.: прѣѣкѣтици.

²²⁸ Кол. Тр.: чѣкъ *хота* оѣсем: *вышѣици*, Амф. Конд.: *хота* приѣкѣти на *высотѣ* къ *воздуу* възвишѣиши.

²²⁹ Кол. Тр.: Х¹к.

²³⁰ Амф. Конд.: *земьнни хъ*.

²³¹ Амф. Конд.: *никакоже шѣтѣуѣи*, Кол. Тр.: *на шѣтѣица*.

²³² Амф. Конд., Кол. Тр.: *ниспѣсѣиоу* / *ниспѣсѣица*.

²³³ Амф. Конд.: *шѣио*.

²³⁴ Кол. Тр.: *вѣлѣкѣтица*.

²³⁵ Амф. Конд.: *сло*, Кол. Тр.: *вѣкъ* *сло* нивѣкѣтицама.

²³⁶ Амф. Конд.: *чѣстица*.

²³⁷ Липса в Амф. Конд., Кол. Тр.

²³⁸ Кол. Тр.: *послушѣиши*.

²³⁹ Амф. Конд.: *нѣнѣѣрѣица*.

²⁴⁰ Амф. Конд.: *поспа*.

²⁴¹ Липса в Амф. Конд., Кол. Тр.

²⁴² Кол. Тр.: *εὐφροῖ*.

²⁴³ Липса в Амф. Конд., Кол. Тр.

²⁴⁴ Амф. Конд.: *рабдоуши*

кѡ ІО

Ии́ти²⁴ еста́ лицѣ иста́ху върастѣти. къ сло́ву солюмоу²⁵ вѣданю приидѣ. и настѣрѣ²⁶ еси́ и²⁶ къ, настѣ ради́ шри́ ел ѿ. нѡ_подомѣи. подомѣи²⁷ нѡ. иждоуи²⁷ призвагѣ, яко Бѣ слышѣтъ²⁸, алабѣуѣа:

Отѣмъ иси́ дѣлаи́и Кѡтѣ дѣо. и иста́ху к ти́шѣ иста́ху²⁹. нѡ. шѣу. и. дѣи́и Творѣцѣ. вѣтри³⁰ та Прѣра³¹, иста́ху ел ѿ жѣропа тѣоа. // (л. 137 б).

Тука има липсѣвш текст — до Песен 7. Възстановяваме по Постен Триод — РГБ. 386:

Л. 403б: [и наоучи приглаголати тогѣ вѣху. Радѣи ел тѣиш дѣи́тиа, радѣи ел дѣи́и еи́сенна, радѣи ел вычленици мысленимаго наводны, радѣи ел подотланици крѣпнима плѣти, радѣи ел ты нѡ шнорныа иси́ вачотѣху стѣдно, радѣи ел ты ел импавла еѣ икрадиниа оума, радѣи ел тѣи́ела мыслѣгѣ оупрожиаоци. Радѣи ел свѣтѣла чѣтоты порожиаи, радѣи ел чертожи кѣлѣничиаго оупрѣвѣниа, радѣи ел шѣриху Гѣки еста́хавши, радѣи ел дожда мадоинтѣианици, дѣваи́а, радѣи ел дѣлаи́а чертожици стѣху. радѣи ел нѣи́сто нѣи//кѣветна:—

Кѡ

Кѡи́и велико поѣждаит ел простѣти тѣца ел, къ шнорныа аи́нѣху прѣдотѣ Творѣцѣ, равнѣислѣны нѡ пѣдлы и пѣсѣи дѣи́и еи́носиа ти Цѣи́о Отѣи, ии́ти же створниа дѣстѣнна, иста́ху дѣлѣ еси́, Тѣи́а кожиоци, алаи́а.

Икѡ

Сѣкѣроуи́ниаго сѣвѣа, ко тѣи́а соуциагѣ паклѣниа ел, зѣлагѣ еѣи́о дѣи́и нѣи́шестѣнныи нѡ ижагѣоше шѣи, настѣкаметѣ к разлѣа вѣжѣиоаго вѣху. зѣро вѣа прѣкѣиоаоци, великиа же ии́нѣдѣиоаго елѣтѣ, радѣи ел жѣе разлѣи́иоаго елѣица, радѣи ел свѣтѣла нѣзѣходниаго свѣта, радѣи ел моаниа дѣи́а еста́хавши, радѣи ел иста́ху проѣи́а крѣаги оупрѣвѣиоаоци, радѣи ел яко многоеѣвѣтѣаго иста́хаваниа прѣкѣиѣниа, радѣи ел иста́ху ии́нѣдѣиоаго иста́хаваниа рѣвѣа, радѣи ел куагѣаи жѣи́ониѣи́и шѣрава/ѣ/, радѣи ел рѣвѣиоаго шѣи́елиоаго елѣи́и// радѣи ел елѣи шѣи́аоци свѣта, радѣи ел чаи́а чертожициа радѣи, радѣи ел

²⁴ Коп. Тр.: Прѣкѣити.

²⁵ Амф. Копл.: вѣстоуѣ.

²⁶ Амф. Копл.: Коп. Тр.: ии́и.

²⁷ Амф. Копл.: ии́и иста́ху елѣи́а подѣи́оуи́оу иждоуи́аго, Коп. Тр.: иста́ху иста́ху: ии́и иста́ху

²⁸ Амф. Копл.: да слышѣтъ, Коп. Тр.: слышѣтъ слышѣти.

²⁹ Амф. Копл.: Творѣцѣ ко иста́ху и дѣи́и. оупрѣвѣи, Коп. Тр.: иста́ху и дѣи́и Творѣцѣ свѣтѣи.

³⁰ Амф. Копл.: Чѣтѣиа.

Хисла дѣтъ, пѣвъши тѣ конци, и миснома золгѣ ти. Рѣчи сѣ епитчи къ ти и прѣстольи мѣлка сѣ. Сѣи мѣтъ Благѣ чѣта. Бже жи мѣи къ кингѣ жинкѣтимаз нависѣти сѣ раселѣ ти Бѣдѣ:

Модинатъ равнѣ твои, и прѣкладѣнѣма конѣлѣ сѣца ѣмѣго. Проклони вѣху твою чѣта, и сѣи рапы твоѣ потрѣжѣма присно и съвѣдѣи шѣт вѣсѣлѣго вѣдѣтъ мѣчнина, тѣи градъ Бѣдѣ:

Пѣ и. Ірѣмѣ. Отроки и дѣрѣчѣтишѣма тѣ пѣци.

Вѣтъ ложеснѣхъ Благѣ ирѣмѣлѣ еси. погларѣго вѣсѣтъ понесѣла еси, и мѣлѣколѣрѣ шѣтѣла еси. мѣнѣнѣшѣ и тѣмѣларѣго вѣсѣлѣнѣма, кѣм чѣта Благѣ жи позѣтъ, Гѣ вѣсѣлѣвантѣ дѣла и ирѣсѣлѣвантѣ:

Мѣи мѣ роуѣнѣкѣтъ и кѣпнѣтъ ѣмѣнокѣ тѣи ѣмѣство роуѣтка тѣио шѣтѣоци жи прѣвѣдѣнѣшѣлѣ сѣ ѣмѣстѣнѣно, нѣсѣрѣдѣ сѣио // л. 138б столѣци нѣшпѣлѣнѣма, и тѣмѣнѣма сѣла дѣо. тѣи тѣмѣмѣ погѣтъ вѣтъ вѣкѣ.

Иже дѣи мѣ ирѣмѣстѣнѣ дѣмѣжнѣи сѣвѣшѣ. вѣтъ одѣждѣ и тѣмѣнѣи о мѣлѣколом сѣ. роуѣтѣкоуѣ тѣио мѣрѣ, и сѣдѣаци тѣтъ тѣмѣрѣ прѣвѣрѣшнѣи, сѣвѣтъ шѣдѣколомѣ. сѣиоуѣ жинѣре шѣтѣокиндѣ. тѣи тѣмѣмѣ погѣтъ вѣтъ вѣкѣ:

Мѣрѣтѣи тѣи радѣ о жнѣсѣлѣмѣ сѣ. ѣмѣнѣи бо сѣтѣвѣнѣлѣ роуѣтѣ еси, ирѣмѣи прѣждѣ, ирѣмѣ ирѣмѣнѣи сѣвѣлѣтѣ, прѣкѣжнѣи шѣнѣшѣкѣ сѣ. нѣдѣжѣ шѣтѣо мѣрѣ сѣ. дѣуѣи вѣвѣдоуѣнѣнѣхъ ѣмѣжѣство нѣсѣрѣдѣнѣшѣ сѣ. дѣо чѣкѣлѣ сѣиоци:

Иже мѣиоци роуѣнѣи сѣиоци, вѣтъ же радѣ шѣтѣ мѣмѣлѣ жѣсѣнѣ вѣлѣтѣи пѣхѣлѣ. Рѣчи сѣ кѣпнѣнѣма погѣрѣи и дѣтѣжѣва, и сѣиоци шѣтѣрѣсѣдѣнѣи, погѣшѣи тѣ чѣта. Гѣ вѣсѣлѣвантѣ дѣла и ирѣсѣ:

Пѣ ѡ. Ірѣмѣ. Вѣсѣкѣтъ ѣмѣнѣтъ дѣ вѣвѣдѣтѣ сѣ дѣлѣмѣ.

Дѣ ти жѣрѣни рѣчи сѣ ѣмѣлѣтъ, тѣокожѣ радѣсти ирѣмѣсѣлѣнѣи. прѣсѣлѣтѣнѣицѣи пѣвѣшѣ сѣио на шѣтѣ ѣмѣстѣи. нѣрѣдѣрѣкѣго пѣлѣнѣи, и шѣтѣ вѣсѣлѣколомѣ нѣокожѣ равнѣ. ѣмѣ ѣмѣжѣство шѣтѣокиндѣ прѣвѣрѣшнѣи. /и/ охѣдѣлѣлѣ чѣкѣлѣ сѣ вѣрѣшѣнѣицимѣ:

Ирѣмѣ сѣ еси прѣсѣлѣрѣнѣи мѣицѣ и шѣтѣрѣсѣдѣнѣи. тѣи жи вѣнѣнѣлѣ ти. Рѣчи сѣ вѣсѣлѣдѣ нѣвѣдоуѣнѣма, вѣнѣдоуѣши вѣтъ мѣрѣтѣ жинкѣи сѣлѣи. Рѣчи сѣ ѣдѣлѣи шѣтѣрѣшнѣи, ѣмѣмѣчнѣи чѣта. Рѣчи сѣ сѣсѣдѣ, лѣико нѣнѣдѣнѣкѣлѣ на тѣ ѣмѣчнѣи вѣсѣнѣнѣи:

Дѣ тѣмѣ, л. 138 б, сѣ текстѣтъ на рѣкописѣ. Следѣвѣциѣ трѣварѣи сѣ по РГБ. 386, л. 408б:

Стѣнѣкѣтъ вѣлѣчѣнѣкѣнѣ вѣтъ дѣмѣ Бѣдѣ ѣмѣнѣи, и кѣпнѣнѣи, радѣи сѣ ирѣи Бѣдѣ, радѣи сѣ мѣрѣи Гѣдѣ ирѣхъ мѣсѣ, радѣи сѣ едѣи нѣпѣрѣчнѣи, и жинѣхъ и дѣкѣмѣ, радѣи сѣ сѣлѣи шѣнѣнѣи, ѣкодѣ вѣтъ ѣмѣнѣнѣю жинѣнѣ чѣлѣчѣстѣо:

Пѣрѣнѣицѣи ѣко мѣтѣко роуѣнѣи, радѣи сѣ нѣхѣлѣ, радѣи сѣ сѣрѣдѣлѣнѣи вѣнѣчнѣи, радѣи сѣ вѣсѣлѣ жи, ирѣмѣнѣхъ жинѣтѣи оуѣдѣрѣнѣи, и шѣлѣ ирѣрѣнѣнѣи сѣсѣнѣи:

Пѣрѣдѣ Бѣдѣ нѣслѣднѣи тѣио, гѣрѣхѣи ѣмѣшѣ кѣм прѣвѣрѣкѣ нѣицѣ, на тѣи нѣлѣкѣ мѣлѣчнѣио тѣи, шѣи на дѣмѣи вѣсѣлѣнѣи роуѣнѣи Тѣ, жинѣнѣи радѣи мѣтѣи вѣсѣлѣвѣшѣи вѣмѣрѣнѣи сѣ Хѣ къ тѣмѣдѣ: